

Schuttert

MAGAZINE

Water loopt naar
het laagste punt en
varkens lopen naar
het hoogste punt.

Jan Schuttert

Voorwoord

De hele wereld is ene stad. Dat blijkt wel uit het feit dat Vion varkensvlees verkoopt naar California. California omvat twee van 's lands grootste stedelijke gebieden met steden zoals Los Angeles en San Francisco.

De rechter heeft daar verboden om nog langer varkensvlees te verkopen dat afkomstig is van zeugen die in boxen staan, dit in verband met dierenwelzijn. In Nederland lopen alle zeugen los in groepshuisvesting, vandaar dat de Amerikanen graag ons vlees kopen.

Het is iets om trots op te zijn dat wij in ons kleine Nederland, met al zijn beperkingen, in staat zijn om wereldwijd bij te dragen aan de voedselvoorziening.

In Nederland wordt gedebatteerd over de bestaanszekerheid van de bevolking. Ik zou de boeren maar een goede prijs geven voor hun producten om voedselschaarste te voorkomen. Want water loopt naar het laagste punt en voedsel gaat naar het hoogste punt.

In deze editie van ons Schuttert magazine laten wij het gerenoveerde varkensbedrijf de Leushoeve zien en vertelt Cars Huisman over de gouden combinatie van de varkenshouderij en akkerbouw. Tevens maakt u kennis met onze medewerker Maarten Kortenaar van de Grenshoeve.

Verder willen wij u en uw familie fijne kerstdagen wensen en een gezond 2024. ●

Jan en Marian Schuttert

INHOUD

- 03 Voorwoord
- 06 Leushoeve
- 12 Duurzaam produceren is de toekomst
- 14 Jesse van de Burgt
- 16 Cars Huisman
- 20 Personeelsnieuws
- 21 Kort nieuws Facebook
- 22 Sinterklaasfeest
- 24 Maarten Kortenaar
- 26 CSI Ommen
- 28 Vooruitkijken met Kippers Voeders
- 31 Aardappelen in het water
- 32 Visie nodig in overspannen mestmarkt

COLOFON

Schuttert Magazine is een uitgave van Handelshuis Schuttert, Ommen en verschijnt 2x per jaar **Redactie:** Marian Schuttert, Jan Schuttert, Willemijn ter Horst **Tekst:** Jorinde Brink, Johnny Hogenkamp, Willemijn ter Horst, Marian Schuttert, Judith Waninge, Jan Kippers **Fotografie:** Ronald Hissink, Fotolavie, Jan Bakker, Judith Waninge en Hans Banus. **Concept & Vormgeving:** More CC **Drukwerk:** Veldhuis Media

LEUSHOEVE

Leushoeve is het gezamenlijke varkensbedrijf van Johan Schuttert en Jan Kippers. Gelegen in het dorp Oudleusen met in een straal van 3 kilometer geen andere varkensbedrijven.

Het bedrijf werd per 1 juli 2021 overgenomen van Johnny Hogenkamp die het in 35 jaar uitbouwde naar 1500 zeugen en 2500 opfok- en vleesvarkens. Alle vergunningen voor 2000 zeugen met opfok waren eerder al verleend. Enkele maanden na de aankoop besloten Johan en Jan om dit vergunde plan uit te voeren. Vanwege grondige verbouwingen en omschakelingen werd leegdraaien noodzakelijk. Doordat gelijk na de aankoop een prijsdal ingezet werd, was dit bovendien het beste moment voor een depop-repop. Eind 2021 werd gestopt met insemineren en werden 2222 TN-70 fokgelten gekocht voor levering juli 2022. Als eerste kwam er na 20 jaar dienst een einde voor de voerstations, ze maakten plaats voor 102 groepen van 14 zeugen op de trog. In de oudste drachtstal werden de roosters verwijderd en de spoelgoten grondig gereinigd en verstevigd. De roosters werden verhoogd teruggelegd en ertussen een nieuwe vloer gestort. In de tweede iets jongere drachtstal zijn de vloeren gecoat, tevens is deze stal nog met 10 meter verlengd. In de gelten- en dekstallen zijn de boxen grondig nagekeken. Nabij deze zeugenstallen zijn 10 bestaande afdelingen voor 640 opfokdieren ingericht. Alle stallen zijn gelijk voorzien van nieuwe klimaatapparatuur, elektra en ledverlichting.

Begin juni 2022 verlieten de laatste biggen en vleesvarkens het bedrijf. Het eerste jaar werd gekenmerkt door bijzonder lage opbrengstprijzen en hoge kosten. Dit gaf tegelijkertijd vertrouwen in de kracht van de varkenscyclus en de wetenschap dat er betere tijden aankomen. Tijdens de leegstand kreeg de bestaande brijvoerinstallatie een update en zijn alle silo's van binnen en buiten schoongespoten en nagekeken. Tevens zijn er twee nieuwe sleufsilos geplaatst voor 1200 ton CCM. De gerenoveerde zeugenstallen werden hermetisch afgesloten van de andere stallen en nogmaals grondig gereinigd en zowel nat als droog ontsmet. Na een maand volledige leegstand kwamen half juli de langverwachte 17 vrachten SPF fokgelten in één week tijd. Leeftijden varieerden van 7 tot 33 weken. Bedrijfsleider Erik Stokvis maakte met zijn team een verdeling van de werkzaamheden. Twee medewerkers via een tijdelijke douchewagen het afgeschermd gedeelte in en de anderen konden meehelpen op de bouw, de grootste klus moest nog komen.

Maar liefst 58 afdelingen met identieke maatvoeringen werden vanaf de putbodem opnieuw opgetrokken. Waar er voorheen zowel biggen- en vleesvarkens in lagen, zouden dit in de nieuwe situatie afdelingen voor elk 200 biggen worden. De eigen medewerkers hebben in pandig alle roosters, spoelgoten, schuine platen en inrichting verwijderd. Alle mest is er uitgegaan en de riolen net zo lang gereinigd totdat camerabeelden aangaven dat er bij wijze van spreken koffie uit gedronken kon worden. De aannemer heeft de plafonds verwijderd en nieuwe ventilatieplafonds, houtwolcementplaten met glaswol, teruggeplaatst. Bestaande betonvloeren zijn blijven liggen en nieuwe putwanden en vloeren gestort waarbij zowel de controlegang als de biggenhokken 30 cm. verhoogd zijn teruggekomen. Om een idee te geven; er zijn 10 volle vrachten oude betonroosters afgevoerd, 100 kuub mest/zand/gruis is handmatig verwijderd en er is 1000 m3 beton verpompt tot lengtes van meer dan 100 meter. Alle stalen roosters en troggen zijn eruit gehaald en later hergebruikt.

De bestaande kraamstal van 320 plaatsen is intact gebleven en grondig nagezien. Ook is hier nieuwe klimaatapparatuur, elektra en ledverlichting geplaatst. Aan dezelfde centrale gang is een nieuwe kraamstal gebouwd met nog eens 150 plaatsen. Net als de opfok en dragende zeugen worden ook de kraamzeugen brij gevoerd door de bestaande Fancom installatie, de biggen krijgen sensorvoeding van een nieuwe Weda installatie. De kelder is voorzien van een dubbeldek waaronder alle mest van het gehele bedrijf verzameld wordt, elke nacht automatisch gemixt voor jaarrond uniforme gehalten. In meerdere fases zijn telkens stallen aan het afgesloten deel toegevoegd, stevast na reiniging, ontsmetting en uitroking. Er is geen onderdeel van de stallen overgeslagen, zo zijn ook alle luchtkanalen schoongemaakt. Eind vorig jaar was de hygiënesluis SPF-proof gerenoveerd en kon deze nog voor ingebruikname van de kraamstallen weer ingezet worden. De eerste biggen werden week 7 dit jaar geleverd en eind maart waren alle stallen definitief afgesloten. Op de piek liepen er 40 mensen rond, toch waren alle compartimenten telkens ruim op tijd klaar en liep de gehele bouw volgens

Jan Kippers en Johan Schuttert

planning en begroting. Het venijn zat uiteindelijk nog in de staart. Waar 400 meter lichtstraten van binnen solide te plaatsen waren in de gemetselde muren, bleef er van de damwand buitenbekleding niks over. Bijna volledig nieuwe buitenwanden, dat was helaas niet voorzien.

Het resultaat mag er zijn, het bedrijf draait als een zonnetje. De hoge gezondheid zorgt ervoor dat de biggen op 10 weken leeftijd weg zijn op een gewicht van 30 kilo. Met 15 gespeende biggen per worp zijn er voldoende aantallen te verkopen, het eerste nog onvolledige jaar al bijna 60.000. In combinatie met de maximale score in de duurzame maatlat voor MIA/VAMIL wordt in de startfase een groot gedeelte van de bouwkosten terugverdiend. De Leushoeve is netto energieleverancier door middel van houtkachel en 6400 zonnepanelen. Brijvoeren zorgt voor een lage footprint en kostprijs. De looplijnen binnen het bedrijf zijn optimaal hetgeen leidt tot een efficiënte arbeidsinzet. De bestaande medewerkers zijn versterkt met nieuwe gemotiveerde mensen en een spuitrobot. Volgens bedrijfsleider Stokvis worden de stallen door iedereen als prettig ervaren omdat alles keurig afgewerkt en gewoon goed voor elkaar is!

Goed voor elkaar is ook het toegekende keurmerk “Varken op z’n best” door Best Star Meat van de Van Loon Group. In combinatie met hoge gezondheid, groei en aantal biggenplaatsen kunnen vleesvarkenshouders grote koppels beren en gelten van de Leushoeve ontvangen. Al meerdere keren zijn zo koppels van duizenden biggen ineens geleverd. Johan Schuttert is de commerciële man in het bedrijf en de handel is hem wel toevertrouwd. Jan Kippers zorgt uiteraard voor scherp geprijsd kwaliteitsvoer en optimale technische resultaten. Erik Stokvis bewaakt

met zijn team het proces in de stal. De eerste eigen gefokte biggen uit TN Z-lijn gelten werpen binnenkort zelf biggen. De TN 70 zeugen worden geïnsemineerd met TN Tempo. Eigenaren Johan en Jan hebben de vuurdoop goed doorstaan. Waar aanvankelijk het geld enkel het bedrijf uitstroomde is de rivier bedwongen en komt de stroom nu terug. De mannen hebben op de boer elke dag profijt van eigen opgedane ervaringen. De Leushoeve is hun eerste gezamenlijke varkensbedrijf en daar mogen ze beretrots op zijn!

KIPPERS MENGSELS LEUSHOEVE

Product:	Mengsel:	Dracht 1	Dracht 2	Lacto	Speen	Biggen	Start
Aardappelstoomschillen		5,45	5,45	4,07		1,91	1,87
Voormengsel Kroner/CCM		9,46	9,25	15,39	15,38	14,69	19,21
ProtiPlu dierlijk eiwit		1,50	1,00	2,98	0,99	3,99	4,91
Tarwezetmeel Premium		3,92	5,02			3,39	4,11
Zuivelmix		3,41	3,64	3,61	2,70	3,40	3,57
Kaaswei		1,93	2,50	2,26	1,57	2,04	2,85
Gerst		27,68	27,68	17,69	24,44	28,63	28,15
Tarwe		9,12	5,21	9,77	4,89	8,96	7,72
Soja HP				2,98		8,77	5,80
Broodmeel				4,13	8,21	6,73	
Tarwegries		15,09	8,95	17,21		2,01	4,94
Spoelvloeistof			8,52				5,58
Aanvullend voer		22,44	22,78	19,92	41,83	15,47	11,29

TECHNISCHE RESULTATEN OPSTARTPERIODE

Aanwezige zeugen:	1987
Leeftijd 1e inseminatie:	279
Interval spenen-insemineren:	4,87
Percentage herinseminaties:	5,48
Afbigpercentage 1e + herinseminaties:	90,94
Geboren totaal:	16,92
Geboren levend:	16,51
Percentage doodgeboren:	2,46
Sterftepercentage voor spenen:	6,51
Aantal gespeend per worp:	14,99
Worpindeks:	2,36
Aantal gespeend per zeug per jaar:	35,38
Sterftepercentage na spenen:	1,20
Aantal verkocht per zeug per jaar:	34,96

v.l.n.r. Jeroen Ekkelenkamp, Peter Knol, Jeroen Niemeijer, Sybren Fix, Laura Bakker, Dick Pasman en onderaan Erik Stokvis.

Door Johnny Hogenkamp

BEDRIJFSOVERDRACHT

Op de dag dat je een bedrijf start weet je al dat er een dag komt dat je deze beëindigt. Bij mij zat er 35 jaar tussen, ik kijk er tevreden op terug en beleefde een mooi verkoopproces. Wat al die boerenjaren opgeleverd hebben ervaar je pas bij de handdruk met de koper, tijdens de loopbaan kan je de optelsom niet maken. Het proces duurde ruim een jaar, toen we begin 2020 de knoop doorhakten en de eerste gegadigden zich meldden sloeg vlak erna de corona epidemie toe. De vraag viel weg maar ik had al begrepen dat we op zoek moesten naar een bedrijfsleider omdat vrijwel alle aspirant-kopers die nodig achten. Mijn vrouw en kinderen vroegen zich af waar we zelf na al die jaren naartoe zouden verhuizen. Daarom kochten we als eerste een nog nieuwe woning in de buurt en plaatsten we een vacature. We hadden geluk met de familie Stokvis, zij wouden graag terug naar de geboortestreek. Op 31 mei 2021 was het zover, Jan Schuttert belde dat hij langs wou komen met een bod. Die middag had hij met Jan Kippers en zoon Johan hun plannen besproken, zij zouden bij akkoord de nieuwe eigenaren worden. Met Jan Schuttert heb ik tientallen jaren goed op kunnen schieten en meen hem ook goed te kennen. Een half woord is genoeg, tussen het eerste en tweede kopje koffie was het akkoord beklonken. Uiteraard volgden die avond, met inmiddels ook Johan erbij, nog de nodige verhalen en biertjes. In een maand tijd werden alle formaliteiten afgerond en vond de overdracht plaats.

Er kwamen genoeg nieuwe dingen op mijn pad. Had mij al voorgenomen om zelfstandig te blijven en opgeteld één dag in de week te besteden aan vrijwilligerswerk. Investerings volgden in een nieuwe showroom met kantoor bij huis en van huis enkele verhuurpanden. Een week voor kerst kwam Jan Schuttert opnieuw op bezoek. Zijn vraag was concreet of ik het gehele bouwproces wou begeleiden, van offertes tot aan oplevering. De wensen waren duidelijk, het realiseren van de door mij zelf verkregen vergunningen. Dit was het werk wat ik altijd al graag deed, maar ditmaal vanwege het ontbreken van een opvolger niet meer zelf aan begonnen was. Nog dezelfde dag gestart en de volgende ochtend een eerste globale begroting naar Jan gemaild. Het totaal viel hem niet mee, maar het moest wel doorgaan. Een reeds geplande week op een vakantiepark werd een werkvakantie en op de vroege kerstavond volgde het eerste akkoord met de aannemer. Er zouden nog een paar duizend uur volgen, voor de helft op kantoor en voor de helft op locatie. Het is van beide kanten goed bevallen, Jan zit nooit stil en heeft mij alweer nieuwe projecten toevertrouwd. Wederom een flinke verbouw/nieuwbouw en ook kleinere klussen. Mijn eigen FarmFocus plan voor een vernieuwende landbouwsite met alleen maar vrij toegankelijk nieuws staat in de startblokken. Er zitten alleen nog te weinig uren in een dag, dat komt menig lezer vast bekend voor. ●

Kippers Voeders

DUURZAAM PRODUCEREN IS DE TOEKOMST

Duurzaamheid en Circulariteit is niet meer weg te denken uit onze tijd. Het is een verstandige zaak je als ondernemer hierin te verdiepen en te ontwikkelen. Dit kan op verschillend terrein zoals:

- Energieterugwinning
- Energiebesparing
- Mestverwerking
- Grondstoffenkeuzes

en efficiënt omgaan met onze beschikbare middelen.

Wij als Handelshuis Schuttert en Kippers voeders zijn ervan overtuigd dat we hierop moeten innoveren en investeren. Velen van u zullen geïnvesteerd hebben in zonne-energie, isolatie en warmteterugwinning. Dit alles om minder afhankelijk te zijn van stroom en gas. Ook het beperken van de mestafzetkosten d.m.v. verschillende methoden. Het is verstandig om als ondernemer de pieken te kunnen beperken in de kosten en de onafhankelijkheid te vergroten. Het wrange van de gehele zaak is dat de uniekheid op dit onderwerp van onze prachtige sector zwaar onderbelicht is. We produceren van plantaardige grondstoffen dierlijk eiwit en gooien hiervan niks weg, maar zetten het wederom in zoals voedsel, mest en slachtafval om gewassen te doen groeien en mens en dier te voeden. Hoe mooi kan het zijn! Binnen deze sector met alle schakels van dien moet je nadenken over optimalisatie en efficiëntie. Zo zetten we onder andere in op efficiënt transport van onze biggen/

varkens en voer. Minder kilometers per dier en kg voer met volle beladingen per rit. Automatiseren en synergie uitvoeren waar het kan. Om u mee nemen in onze gedachtegangen en een stukje inzage te geven willen we met dit artikel vooral ingaan op het onderwerp “voer”. In de toekomst zal elke tussenschakel en eindproduct getoetst worden aan een CO₂ foodprint. Dit wil zeggen de hoeveelheid broeikasgassen die je bij elke handeling als bedrijf produceert. Bedrijven die deel uit blijven maken van de voedselketen zijn verplicht hier verantwoording over af te dragen. Hoeveel belasting heeft het desbetreffende bedrijf en product op het milieu.

Zo hebben we bij Kippers Voeders inzichtelijk hoeveel circulaire grondstoffen we gebruiken uit de wereld. Zo weten we eveneens hoeveel procent van de grondstoffen in voer uit Europa komt en wat dit in totaliteit aan CO₂ belasting geeft per voersoort. Eenvoudig gesteld kun je zeggen dat de soja uit Brazilië een hogere CO₂ uitstoot geeft dan de soja uit Noord-Amerika en dat mais uit Brazilië meer uitstoot bevat dan tarwe uit Duitsland of Frankrijk. Daarnaast is de voederconversie zeer belangrijk, ook op dit vlak voor de hoeveelheid grondstoffen die nodig zijn voor een kg melk en vlees met de hoeveelheid mest die dit met zich meebrengt. Hoe slechter de voederconversie, hoe meer mest. Als je kijkt tussen brij- en droogvoer is het verschil in CO₂ efficiëntie eveneens groot. Dit komt mede doordat de bijproducten die gevoerd worden vaak circulair zijn zoals Aardappelstoomschillen/Voermelk en Kaaswei /Broodmeel/Tarwezetmeel en Tarwegistconcentraat/ Bierbostel/ PAP/etc. Daarnaast zijn grondstoffen zoals CCM/Tarwe/Gerst vaak uit buurlanden of lokale productie. Droogvoerbedrijven hebben daarentegen vaak minder mest t.o.v. brijvoerbedrijven. We ervaren dat retailers als

bijvoorbeeld Van Loon hierop veel nadruk leggen en ons om data vragen. Eiwit van eigen land en beperking van soja in de voeders is dan ook een speerpunt voor zowel de vlees- als zuivelindustrie de komende jaren. Hierin willen we doorontwikkelen en ons onderscheiden van het gemiddelde. Samen met onze mensen maken we plannen om klaar te zijn voor de toekomst. Op de Akkerhoeve van Schuttert zijn veldbonen en luzerne als proefteelt ingezet om te kijken hoe onze varkens hiermee omgaan. Snijmais voeren aan varkens is eveneens een pilot wat technisch mogelijk is met onder andere de voermachine. Als men duurzaamheid in de kern zou moeten samenvatten, dan is alles wat met duurzaamheid te maken heeft gericht op het zo lang mogelijk gebruiken van de grondstoffen die op aarde aanwezig zijn. En het veraangename van de leefomgeving van alles wat op aarde leeft nu en in de toekomst. Hier zijn we volop mee bezig en gaan we samen met u en jullie in verder! In een woord samengevat: “Rentmeesterschap” ●

“IN DE PRAKTIJK LEER IK HET BEST”

*Jesse van de Burgt
combineert werken en leven*

Eén dag in de week naar school en de rest van de tijd ervaring opdoen in de praktijk én geld verdienen? Het volgen van een BBL-opleiding klonk Jesse van de Burgt uit Ommen als muziek in de oren. De achttienjarige student gaat op maandag naar school. De overige vier dagen werkt hij bij Handelshuis Schuttert. “Bij Schuttert krijg ik veel kansen.”

Jesse volgt de BBL-opleiding Chauffeur Wegvervoer aan het Deltion College in Zwolle. Op de dag dat hij naar school gaat, volgt hij allerlei verschillende vakken, zoals Duits, Nederlands, rekenen en Burgerschap. De overige vier dagen leert de Ommenaar bij Handelshuis Schuttert de fijne kneepjes van het chauffeursvak. In januari begint hij met zijn schoolexamens.

KIND AAN HUIS

Jesse is geen vreemde bij Schuttert. Hij begon zijn carrière er al vroeg als vrachtwagenwasser en liep er op de middelbare school drie weken stage, waarna hij er vakantiewerk ging doen. “Ik heb het altijd mooi gevonden om met varkens te werken. Nu wil ik graag chauffeur worden, net als mijn vader en mijn opa”, vertelt Jesse. Bij Schuttert kan hij het chauffeursvak en zijn liefde voor de dieren combineren.

De keuze om de BBL-opleiding bij Handelshuis Schuttert te doen was daarom een logische. “Hier krijg

ik veel kansen. Ik leer en verdien geld en ik kan de rijbewijzen die ik nodig heb om te slagen er halen.” Net als veel andere BBL-studenten, kan ook Jesse na zijn opleiding bij Schuttert aan de slag. Tegen de tijd dat hij als chauffeur varkenstransport gaat werken, kent hij het bedrijf van binnen en buiten en kent hij ook de klanten door en door.

LEREN IN DE PRAKTIJK

In de ochtend helpt Jesse met het laden van de varkens. Soms gaat hij mee naar het slachthuis, op andere dagen gaat hij met de bus op pad om op andere plekken te helpen met laden. Er is eigenlijk niets wat de student niet leuk vindt aan het werk. “Van het rijden met de vrachtwagen tot omgaan met de dieren. Alles is gewoon leuk om te doen”, zegt Jesse, die alleen maar voordelen ziet in het volgen van een BBL-opleiding. “Het is perfect als je net als ik school niet zo leuk vindt. Ik ga veel liever aan het werk en gewoon de auto op. In de praktijk leer ik het best.” ●

Cars, Ellen, Michel, Silas (stagiaire/hulp) en Arnoud

GOUDEN COMBINATIE VAN AKKERBOUW EN VARKENS

Cars Huisman

Cars (54) en Ellen (54) Huisman wonen met drie studerende dochters van 18, 21 en 23 in het Groningse Finsterwolde. Het familiebedrijf maakt gebruik van de gouden combinatie van het akkerbouwbedrijf met 210 ha en drie varkensbedrijven op drie locaties.

Door slim samen te werken in de akkerbouw- en varkenstak zijn de meerdere disciplines op het bedrijf voor de familie Huisman een ideale combinatie.

De mooie typische Oldambts boerderij van de familie Huisman, recent gerestaureerd na aardbevingsschade, ligt dicht tegen het Oost-Groningse dorp Finsterwolde. De varkensstal staat om deze reden een kilometer achter het woonhuis.

Het van oorsprong akkerbouwbedrijf van Cars Huisman ligt in de uitgestrekte polders van het Oldambt. Gelegen tussen het getijdegebied de Dollard, het nieuw gestichte dorp Blauwestad en dicht bij het dorp Finsterwolde. Het gebied in Oost- Groningen, waar Cars met zijn vrouw Ellen en drie dochters woont en werkt, wordt ook wel het graangebied, de 'Graanrepubliek', van het Noorden genoemd. Door inpoldering van de Dollard ontstonden er nieuwe polders met vruchtbare kleigrond geschikt voor grasland en akkerbouwgewassen, met name graangewassen.

ONDERNEMEN

Ook op het akkerbouwbedrijf van Huisman zijn granen het hoofdgewas, met daarnaast suikerbieten en uien. Tijdens begin jaren 90 kampte het akkerbouwbedrijf met lage graanprijzen en zag Cars de kans schoon om, in 1992, een varkensstal te bouwen. Het blijkt een goede keuze en combinatie te zijn. Inmiddels is de varkenstak uitgegroeid tot een volwaardige tak met drie locaties. Naast de thuislocatie met 7.500 varkens is er een stal met 10.000 vleesvarkens in Duitsland. Daarnaast heeft Cars samen met twee neven een stal met 7.500 dieren, waar de vleesvarkens volgens het Frievar-concept worden gehouden. Zowel in Duitsland als op de tweede locatie in Nederland zijn er afspraken gemaakt met lokale akkerbouwers om graan en mest uit te wisselen.

Ondernemen zit in het DNA van het gezin. De dochters helpen geregeld mee op het bedrijf, als de studie het toelaat. Ellen verzorgt de administratie van het varkensbedrijf en heeft een diëtisten- en leefstijlpraktijk. "Ik vind het leuk om de verschillende werkzaamheden te combineren en feeling te houden

Overzicht van het varkensbedrijf in Finsterwolde met uitzicht op het akkerland.

met het boerenbedrijf”, geeft Ellen aan die met haar praktijk vooral met gezond voedsel en preventie bezig is. Een mooie link naar de varkenshouderij, waarin diergezondheid, preventie en kwaliteitsvoer dagelijkse onderwerpen zijn.

EENHEID EN FOCUS OP VOERSAMENSTELLING

Eenheid is een terugkerende term van de varkenshouder. Op alle drie de varkensbedrijven is een identieke voerinstallatie aanwezig. Dat is handig voor personeel dat op meerdere locaties werkt. Ook voor het onderhoud en het vervangen van onderdelen geeft dat gemak. Hiervoor is een vaste zzp’er ingeschakeld. Jaarlijks komt een onafhankelijke specialist in brijvoertechniek langs om bedrijfsblindheid te voorkomen en eventuele nieuwe ontwikkelingen te bespreken.

Alle varkens krijgen een brijvoerrantsoen. Hiervoor is gekozen om optimaal gebruik te kunnen maken van de

eigen granen en bijproducten uit de regio, voornamelijk Duitsland. “Brijvoerbedrijven produceren meer mest per vleesvarken. Voor de mestafzet heb ik, naast eigen akkerland, afspraken gemaakt met boeren in de omgeving”, vertelt Cars die aangeeft dat vergeleken met andere regio’s in Nederland de mestafzet een ondergeschikt onderwerp is.

Ook in de voersamenstelling voor de varkens is eenheid. Het rantsoen bestaat voor alle drie de locaties uit dezelfde basisproducten: tarwe, gerst, zuivel en een mix van friet met chocolade. Per locatie zijn er nog wel verschillende aanvullende producten zoals dierlijk eiwit, tarwegistconcentraat, broodmeel en aanvullend kernvoer. Elke locatie heeft een ander ras varken, geschikt voor de verschillende varkensconcepten. De varkens in Duitsland gaan bijvoorbeeld via Schuttert naar Westfleisch. De varkens op locatie in Nederland komen via het Frievar-concept op de markt en de varkens van de thuislocatie gaan naar de reguliere markt via slachterij Vion.

Medewerker Michel Bruins neemt een monster van het friet-chocolademengsel om de kwaliteit te bewaken.

Cars en Arnoud maken een controleronde in de vleesvarkensstal.

RISICOSPREDING EN SAMENWERKING

De verschillende afzetkanalen is voor de ondernemer een keuze in risicospreiding dat terug te vinden is door het hele bedrijf. De mestafzet is geregeld met lokale akkerbouwers in ruil voor afname van graan. En door het gebruik van eigen granen is er minder risico van prijsstijging. Voor de inkoop van losse grondstoffen worden er geregeld vaste afspraken gemaakt. Dat geldt ook voor een gedeelte van de afzet van suikerbieten en uien. Naast de risicospreiding van meerdere takken op het bedrijf is ook het delen van arbeid een voordeel. Personeel is flexibel in te zetten. “Op elk varkensbedrijf is een bedrijfsleider aanwezig. Op drukke dagen in de varkensstal kan de medewerker van het akkerbouwbedrijf bijspringen op een van de locaties”, geeft Cars aan die zowel in de varkensstal te vinden is als op de trekker of combine. Het samenstellen van het voerrantsoen is een hele puzzel, maar dat doet de varkenshouder zelf aan

de hand van de beschikbare grondstoffen. Er staat een matrix op de server, zodat de adviseur mee kan kijken. Een basis ingrediënt van het rantsoen is een mengsel van friet en chocolade. Dit mengsel wordt voor alle drie de varkenslocaties op het bedrijf in Finsterwolde gemengd en vervolgens naar de andere twee locaties vervoerd. “De akkerbouwmedewerker verzorgt de planning van het friet-chocolademengsel een bewaakt het proces van het brijmengsel”, aldus Cars die aangeeft dat je vanaf de trekker eenvoudiger telefonisch contact kunt houden met de toeleveranciers en vrachtwagenchauffeurs dan vanuit de stal. De medewerker die het voer mengt kan op deze manier de focus houden op de kwaliteit en de hoeveelheid van het brijmengsel en de medewerker in de stal houdt de focus op de dieren. De diverse takken en stallen staan op zichzelf, maar de synergie tussen de bedrijfsonderdelen maakt het familiebedrijf tot een waardevolle combinatie. ●

PERSONEELSNIEUWS

GEBOORTE

JELLE ANNE NICO HOEKMAN

Donderdag 12 januari in de ochtend is Jelle geboren.

Jelle is de zoon van Jan Herman en Janna Hoekman.

Jan Herman werkt bij ons op de Schanshoeve in Balkbrug.

Jelle is te vroeg geboren waardoor hij een tijdje in het ziekenhuis verbleef, maar hij mocht daarna gelukkig mee naar huis en doet het nu erg goed. Wij wensen hen met elkaar heel veel geluk en gezondheid toe. ●

GEBOORTE

MILOU FEMMIE BRIL

Op 14 juni is Milou geboren. Zij is de dochter van Esmé en Dianne Bril. Grote broer Joas is helemaal blij met zijn zusje. Esmé werkt bij ons op de vrachtwagen als chauffeur. Wij wensen Esmé, Dianne en Joas veel geluk met hun dochter en zusje. ●

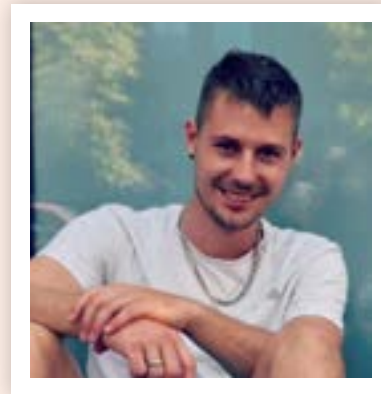
JUBILEUM 25 JAAR

Gert vd Linde 25 jaar in dienst,
medewerker Schanshoeve. ●

JUBILEUM 12,5 JAAR

Willy Woesthuis 12,5 jaar in dienst,
medewerker kantoor Handelshuis
Schuttert. ●

JUBILEUM 12,5 JAAR

Esmé Bril 12,5 jaar in dienst,
chauffeur. ●

KORT NIEUWS FACEBOOK

LANDBOUWDAG DEDEMSEVARIA

Op 3 augustus stonden wij met een aantal van onze machines, van de Akkerhoeve, op de agrarische dag van de Dedemsevaria in Dedemsvaart. ●

NIEUWE TREKKERS INCLUSIEF CATTLE CRUISERS.

Het was zo ver, op vrijdag 25 augustus ontvingen wij twee nieuwe trekkers met cattle cruisers. Eén voor onze chauffeur Esmé Bril en de ander voor onze chauffeur Johan Blok. We zijn erg blij met deze nieuwe vrachtwagens en wensen Esmé en Johan veel werkplezier en veilige km's toe. Tijdens het afleveren hadden wij voor de chauffeurs, zzp'ers en kantoor personeel een BBQ georganiseerd. Gezellig om even weer wat bij te praten onder het genot van een hapje en drankje. ●

RMV BEURS

Op 24,25 en 26 oktober stonden wij samen met Kippers Voeders op de RMV beurs in Hardenberg. Het was ons debuut op deze beurs en zeer interessant om naast varkenshouders ook veel rundveeboeren te spreken. In 2024 zal de Dutch Pork Expo terugkeren en zullen wij daar weer aan deelnemen. ●

SINTERKLAAS FEEST

2023

A man, Maarten Kortenaar, stands on a grassy football field. He is wearing a dark blue jacket with a yellow collar, a grey beanie, and a yellow and blue crest on the left chest. The text 'MASITA' and 'Supporters Vereniging' is visible on the jacket. The background shows a blurred stadium with spectators and trees.

Maarten Kortenaar

STOOMT TALENTVOLLE MEIDEN KLAAR VOOR VOETBALDROOM

Het begeleiden van geboortes, schoonmaken van de stal en pasgeboren biggen behandelen; het is voor Maarten Kortenaar (44) dagelijkse kost. Wanneer de agrarisch medewerker niet in de kraamstal te vinden is, staat hij op een voetbalveld. “Training geven is fantastisch. Die jonge spelers zijn net sponsen, die nemen alles op.”

De Vroomshoper werkt in de kraamstal van vermeerderingsbedrijf de Grenshoeve. Hier werkt hij al sinds 2005. Vooral de vrijheid in zijn werk en het gezamenlijk toewerken naar bepaalde doelen bevallen hem goed.

“Ik heb geleerd voor veehouder, maar toen ik na een stage bij een zeugenhouderij een baan aangeboden kreeg, heb ik de switch gemaakt.” Na vijf jaar maakte Maarten de overstap naar Handelshuis Schuttert en daar is hij niet meer weggegaan. Inmiddels werkt Maarten al achttien jaar op de locatie in Beerzeveld. “Dankzij de leuke collega’s en de fijne werksfeer ga ik nog altijd met even veel plezier naar mijn werk.”

EEN WEEK VOL VOETBAL

De agrarisch medewerker besteedt in zijn vrije tijd veel tijd aan voetbal. Zelf spelen doet hij niet meer, maar op maandag- en woensdagavond én elke zaterdag begeeft hij zich naar de velden van de Vroomshoopse Boys. Daar traint en coacht hij onder andere het gemengde team van zijn zoon. “Ik vind

het geweldig om te werken met voetballers van deze leeftijd.

Jongens, maar ook een aantal meiden van 9 à 10 jaar.

Ze nemen zo snel alles in zich op en zijn altijd fanatiek, op de trainingen en met wedstrijden. Ze gaan er echt voor.”

Maartens hele weekend staat in het teken van voetbal. Op zondag ruilt de fanatieke trainer de Vroomhoopse Boys voor een selectie van Talententeam Reggestreek: MeidenVoetbal Next Level (TTR MVNL). TTR MVNL is een opleider voor talentvolle voetbalsters in Nederland. “De meiden die trainen bij MeidenVoetbal Next Level zijn net even wat beter dan de rest en hebben de droom en het talent om door te stromen naar het allerhoogste niveau. Daar stomen we ze voor klaar.” Een hele andere tak van sport dan de trainingen bij Vroomhoopse Boys, stelt Maarten. “Die meiden uit het talententeam zijn vaak een stuk rustiger, stellen meer vragen. Jongens zijn veel onbesuisder. Die gaan eerst knallen en kijken daarna of ze de oefening goed doen. Zowel de jonge jongens en meiden als de talenten; het geeft allebei heel veel voldoening.” ●

CSI OMMEN

2 T/M 7 JULI 2024

VOORUITKIJKEN

met Kippers Voeders

Het jaar 2023 is een jaar waar we t.a.v. de marktprijzen vooral dankbaar voor moeten zijn. Een jaar van hoge ruwvoeropbrengsten in de rundveehouderij en prijsniveaus in de varkenshouderij en dalende kosten. Dit mes snijdt aan twee kanten. Dalende energieprijzen en voerprijzen, maar daarentegen stijgende mestafzetkosten. We zien onder dit alles dat er toch veel aan de hand is op het gebied van ontwikkelingen in de markt. In dit artikel willen we als Kippers Voeders u meenemen in het feit hoe we ermee bezig dienen te zijn om als rund- en varkenshouder ons voor te bereiden op de toekomstige jaren.

Ouderwets gezegd, te wapenen.

Wij als Kippers Voeders houden ons veel bezig met o.a. de Beterleven eisen die eraan komen op 1 januari 2025 met daarachteraan het “lange staarten” tijdperk. Het 1 staat niet los van het ander denk ik. Hoe we jullie als klant het best van goed advies kunnen voorzien, wat de beste keuzes zijn zoals we er nu tegenaan kijken. Het zal op verschillende vlakken en bedrijven een uitdagende tijd worden om de juiste dingen te doen op het juiste moment. Tegelijk weten we dat de markt van alles nog kan doen bewegen. Voor het BLK-waardig zijn en blijven zijn de eisen vrijwel duidelijk en moet de individu zijn/haar keuzes maken of we daarop doorgaan. Ook ben ik zelf van mening dat de benodigde biggenruimte voor beter leven keurmerk zeer gewenst is voor het houden van bijvoorbeeld lange staarten. Voor lange staarten is gezondheid van de dieren cruciaal en moet de stal een stabiel gezond klimaat bevatten met verzadigende voeding. Hierover straks meer. Ook in de rundveehouderij is de uitdaging om met naderende derogatienormen rond te rekenen.

Blauwtong heeft links en rechts klappen uitgedeeld en hoelang kunnen we ervan bespaard blijven. De basisrantsoenen met het huidige opbrengstjaar is weer een stuk makkelijker. Voer in de koe houden is de kunst. Heel veel ontwikkelingen dus. Het hoeft echter allemaal niet erg te zijn ons hierop voor te bereiden, als het maar goed beloond wordt en daar heb ik vertrouwen in op de lange termijn. Zoals mijn leermeester zegt: “Schaarste is het beste middel in de handel.”

Enkele zaken waar we concreet mee bezig zijn is het verstrekken van meel om de dieren te verzadigen en structuurbehoud van de grondstof te behouden en dierwelzijn te bevorderen. De dieren worden rustiger en nemen geleidelijk voer op wat de darmgezondheid bevordert. Onze ervaren collega Kees van Ramshorst heeft hierin veel geholpen en meegedacht. We hebben op onze praktijkproefbedrijven een andere benadering van vleesvarkensvoer getest en zien hieruit dat varkens ook een maximum hebben in EW-niveau. Wat vooral belangrijk, is waar de energiewaarde uit komt. Doe ons maar zoveel mogelijk uit zetmeel en zo min mogelijk uit suikers of vet, zo kwam uit de proef. Ook op het gebied van de zeugenvoeding zien we veel verschil in de bewerking en uitwerking van de voeders t.a.v. goede prestaties van de zeugen. Ook zitten we midden in een proef voor voeropname stimulatie, maar daarover wellicht meer in het volgende nummer.

We hebben als Kippers Voeders team samen dankzij onze klanten een groei mogen doormaken waar we u en jou als klant dankbaar voor zijn, niks komt vanzelf echter het is zo geleid. Samengaan voor het optimale resultaat met een gezonde dosis werkplezier geeft nieuwe energie voor morgen. We leven toe naar Kerst 2023. Het is een jaar waar in de wereld veel is gebeurd met alle oorlogen, rampen en mensen die ons zijn ontvallen waar we niet aan voorbij mogen gaan en we weten niet wat ons nog moet overkomen. Toch mogen we vooruitkijken naar de Toekomst. Het “Beste” komt nog! ●

Hadden we maar naar de
overheid geluisterd en geoogst
voor 1 oktober. 🥲

Jan Bakker

VISIE NODIG IN OVERSPANNEN MESTMARKT

De glimmende blauwgrijze vrachtwagens van Jan Bakker zijn niet te missen op de snelwegen en op de lokale wegen in de provincie. De inmiddels 185 trekkende eenheden worden ingezet voor mestvervoer, maar ook voor transport van veevoer en in de wegenbouw.

In 1985 is Jan Bakker begonnen met de handel in hooi en stro, met een trekker en wagen. Maar al snel kwam ook de mesthandel erbij. In 1993 kocht Jan zijn eerste vrachtwagen en ging hiermee bij de familie Smits in Princepeel de eerste vracht varkensmest laden. “Ik weet nog precies naar welk perceel we de eerste vracht mest hebben gebracht”, vertelt Jan vol trots, die nog steeds wekelijks de mest ophaalt bij de varkensbedrijven van de familie Smits. Lange termijnrelaties vindt Jan dan ook zeer waardevol, evenals loyaliteit en goede arbeidsvoorwaarden voor zijn personeel. Dat blijkt ook wel uit het feit dat de eerste chauffeur die Jan aangenomen heeft nu nog in dienst is. “We moeten het met zijn allen doen”, vertelt Jan, die als familieman erg betrokken is bij de inmiddels meer dan 300 medewerkers. Ook dochter Angela is volop actief in het bedrijf en staat na bijna 40 jaar Jan Bakker als opvolger in de startblokken.

MET DE POTEN IN DE KLEI

Inmiddels is het bedrijf ‘Jan Bakker’ uitgegroeid met meerdere takken, die wel raakvlakken met elkaar hebben. De handel en transport in veevoer, vloeibare bijproducten, mest, aardappelen, uien, zand en bouwstoffen vullen elkaar goed aan. “Door een groot wagenpark kunnen we de pieken in de diverse sectoren opvangen”, geeft Jan aan, die ook nog met de poten in de boerenklei staat met een viertal melkveebedrijven, waarvan een gezamenlijk wordt gerund en een akkerbouwbedrijf met circa 1.000 ha akkerbouwgrond. De perikelen door weersomstandigheden rondom zaaien, oogsten en mest uitrijden ondervindt de handelaar en boer hierdoor aan den lijve.

OVERSPANNEN MESTMARKT

“Boeren zonder grond is momenteel een grote uitdaging in combinatie met een overspannen mestmarkt”, geeft Jan aan. Zolang digestaat niet is toegelaten als kunstmestvervanger zal er de komende jaren een overschot aan dierlijke mest op de markt blijven. Het mestoverschot zal nog groter worden door het afschaffen van de derogatie; waardoor er minder mestplaatsingsruimte is, en het verplicht stellen van bufferstroken; waardoor er

minder grond beschikbaar is waar mest uitgereden mag worden. De mestafzetprijzen verwacht Jan Bakker het komend jaar niet lager. Daarbij speelt dit jaar ook nog mee dat de mestafzet van en naar een groot aantal co-vergisters in het Noorden van het land op slot zit. Digestaat uit de vergisters kunnen we exporteren doordat het gehygiëniseerd is. “We hebben de export nodig om alle mest die we in Nederland niet kunnen plaatsen kwijt te raken”, aldus Jan.

UITDAGINGEN IN DE TRANSPORTSECTOR

Niet alleen de mestafzetmogelijkheden zijn uitdagend, ook de transportkosten blijven stijgen. Jan geeft aan dat zowel de dieselprijzen als de personeelskosten zijn gestegen. Ook de stijging van tol in België en Maut op de Duitse snelwegen heeft invloed op de mestafzetkosten. Jan rekent alles door naar de mestafzet per kuub mest. “De gestegen transportkosten zijn terug te rekenen naar 6 tot 6,5 euro per ton mest extra.”

DUURZAME ONTWIKKELINGEN

Het elektrische wagenpark bestaat nu uit 18 elektrische vrachtwagens en zal naar verwachting alleen maar groeien. De elektrische vrachtwagens worden opgeladen met eigen zonne-energie, opgewekt op het bedrijfsterrein tussen de A50 en A28. Nieuw op het bedrijventerrein zijn een groot aantal accu's waar de zonne-energie opgeslagen wordt. Hierdoor kan het wagenpark, dat vooral 's nachts aanwezig is, opladen met eigen duurzame energie. "Ik verwacht dat we in 2030 alleen nog maar nieuwe elektrische vrachtwagens aanschaffen. Dan zou het zomaar kunnen dat we in de toekomst ook de mest gaan ophalen met elektrische tankwagens", vertelt Jan die aangeeft dat elektrisch rijden nu nog twee keer zo duur is als met diesel. Toch is de ondernemer overtuigd dat we op termijn de meerkosten van elektrisch rijden in het product, het vlees

en de melk, terug kunnen verdienen. Door duurzamer, met een lagere CO2-voetafdruk, te produceren. "De kosten voor elektrisch rijden zullen op termijn lager worden als er meer oplaadmogelijk komen zodat de trucks niet om hoeven te rijden".

BOER ONTZORGEN

Voor melkvee- en varkenshouders ligt de eerste prioriteit bij het verzorgen van het vee. Jan merkt dat steeds meer veehouders ontzorgd willen worden door de planning van de mestafvoer uit handen te geven. "We hebben de mankracht en wagens om hiervoor te zorgen, maar zien ook de uitdagingen. Uiteindelijk betaalt in een overspannen mestmarkt loyaliteit zich uit", geeft Jan Bakker aan. ●

**WIJ WENSEN
U HELE FIJNE
FEESTDAGEN EN
EEN GOED EN
GEZOND 2024**

*Handelskruis
Schuttert*

The background is a solid orange color. A large, stylized, light-orange 'S' shape is centered on the page, extending from the top left towards the bottom right. In the bottom center, the word 'Schuttert' is written in white, bold, sans-serif font. The 'S' in the logo is stylized, with a thick, curved stroke that forms a partial circle around the first 'S' in the text.

Schuttert